विद्युत उपभोक्ता महसुल निर्धारण निर्देशिका, २०८३

विद्युत नियमन आयोग ऐन, २०७४ को दफा १३ तथा विद्युत नियमन आयोग नियमावली, २०७५ को नियम ८ तथा नियम ९ अनुसार लागतमा आधारित, उपभोक्ता मैत्री, सर्वसुलभ र पारदर्शी महसुल दर निर्धारण गर्ने प्रयोजनका लागि विद्युत नियमन आयोग ऐन, २०७४ को दफा ४३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी विद्युत नियमन आयोगले देहायको निर्देशिका जारी गरेको छ।

परिच्छेद १:
प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः** (१) यस निर्देशिकाको नाम "विद्युत उपभोक्ता महसुल निर्धारण निर्देशिका, २०८३" रहेको छ।

(२) यो निर्देशिका तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. **परिभाषाः** (१) विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा,

(क) **"अनुमति प्राप्त व्यक्ति"** भन्नाले ऐनको दफा २ को उपदफा (ख) बमोजिम अनुमति प्राप्त व्यक्ति वा संस्था सम्झनुपर्छ।

(ख) **"अन्य आम्दानी"** भन्नाले वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले विद्युत महसुलबापत आर्जन गरेबाहेकको देहायबमोजिमको स्रोतबाट आर्जन गरेको आय सम्झनु पर्छ:

(अ) विद्युत व्यापार मार्फत प्राप्त आय,

(आ) लगानीबाट प्राप्त आय,

(इ) नेपाल सरकारबाट प्राप्त छुट वा अनुदान,

(ई) अन्य संरचनात्मक आय (अपरेटिङ्ग रेभेन्यु),

(उ) अन्य व्यवसायबाट प्राप्त आय।

(ग) **"आधार बर्ष"** भन्नाले विद्युत महसुल निर्धारण हुने बर्षभन्दा तत्काल अघिको आर्थिक बर्ष सम्झनु पर्छ।

(घ) **"आर्थिक बर्ष"** भन्नाले श्रावण एक गते सुरु भई असार मसान्तमा समाप्त हुने बाह्र महिनाको अवधि सम्झनु पर्छ।

(ङ) **"महसुल निर्धारण हुने वर्ष"** भन्नाले आयोगले निर्धारण गरेको महसुल तथा अन्य शुल्क लागू हुने आर्थिक बर्ष सम्झनु पर्छ।

(च) **"आयोग"** भन्नाले विद्युत नियमन आयोग ऐन, २०७४ बमोजिम स्थापना भएको विद्युत नियमन आयोग सम्झनु पर्छ।

(छ) **"उपभोक्ता"** भन्नाले विद्युत उपभोग गर्ने व्यक्ति वा संस्था सम्झनु पर्छ।

(ज) **"उपभोक्ता वर्ग"** भन्नाले वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले आफ्नो ग्राहकले उपभोग गर्ने विद्युतको भोल्टेज, क्षमता वा प्रयोजन अनुसार गर्ने उपभोक्ताको वर्गीकरण सम्झनु पर्छ।

(झ) **"ऐन"** भन्नाले विद्युत नियमन आयोग ऐन, २०७४ सम्झनु पर्छ।

(ञ) **"नियन्त्रण गर्न नसकिने विषय"** भन्नाले दफा १७ को उपदफा (२) बमोजिमको नियन्त्रण गर्न नसकिने विषय सम्झनु पर्छ।

(ट) **"नियन्त्रण गर्न सकिने विषय"** भन्नाले दफा १७ को उपदफा (३) बमोजिमको नियन्त्रण गर्न सकिने विषय सम्झनु पर्छ।

(ठ) **"बार्षिक महसुल समीक्षा"** भन्नाले आयोगले महसुल निर्धारण गर्दा प्रक्षेपण गरिएको आधार र यथार्थ बीचको भिन्नता भए वा नभएको तथा आयोगले निर्धारण गरेका शर्तहरु पालना सम्बन्धमा बार्षिक रुपमा समीक्षा गर्ने कार्य सम्झनु पर्छ।

(ड) **"महसुल"** भन्नाले विद्युत सेवा उपभोग गरे बापत उपभोक्ताले वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिलाई बुझाउनु पर्ने मूल्य, महसुल, शुल्क तथा अन्य दस्तुर सम्झनु पर्छ।

(ढ) **"महसुल निर्धारण निवेदन"** भन्नाले दफा ३ को उपदफा (१) बमोजिम वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले महसुल निर्धारणको लागि आयोग समक्ष पेस गर्ने निवेदन सम्झनु पर्छ।

(ण) **"महसुल समायोजन"** भन्नाले महसुल दर लागू भएको अवधिको वास्तविक वित्तीय विवरणका आधारमा वितरण अनुमति पत्र प्राप्त व्यक्तिले कुल आवश्यक आय भन्दा बढि वा घटी रकम उठाएको यकिन गरी कुल आवश्यक आय र उठाएको वास्तविक रकम बीचको भिन्नतालाई आगामी महसुल निर्धारण गर्दा मिलान गर्ने प्रक्रिया सम्झनु पर्छ।

(त) **"वार्षिक आवश्यक आय (Annual Revenue Requirement)"** भन्नाले यस निर्देशिकाको अधीनमा रही तोकिएको आर्थिक बर्षका लागि अनुमति प्राप्त व्यक्तिले आफ्नो व्यवसाय सञ्चालनसँग सम्बन्धित खर्च, स्वपूँजी लगानी वापतको प्रतिफल र अन्य स्वीकार्य खर्चका लागि विद्युत महसुल मार्फत उठाउन सक्ने कुल आवश्यक आयको रकम सम्झनु पर्छ।

(थ) **"वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्ति"** भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिमको विद्युत वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्ति वा संस्था सम्झनु पर्छ।

(द) **"विवेकसम्मत परीक्षण (Prudence Check)"** भन्नाले अनुमति प्राप्त व्यक्तिले आफ्नो काम कारबाही सञ्चालनका लागि खर्च गरेको वा खर्च गर्न प्रस्ताव गरेको रकम, अनुमति प्राप्त व्यक्तिको काम कारवाहीसंग सम्बन्धित अन्य विवरण वा अनुमति प्राप्त व्यक्तिले गरेको प्रस्ताव, माग, अनुमान वा विश्लेषण उपयुक्त, कानूनसम्मत, तर्कसङ्गत एवम् पूर्ण भए नभएको जाँच वा परीक्षण गर्ने कार्य सम्झनु पर्छ।

परिच्छेद २
महसुल निर्धारण निवेदन कार्यविधि र कारवाही

३. **महसुल निर्धारण निवेदनः** (१) वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले महसुल निर्धारण वा पुनरावलोकनका लागि अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा तोकिएको विवरणहरु उल्लेख गरी महसुल निर्धारण निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ। महसुल निर्धारण निवेदनका साथ नियमावलीको नियम १७ बमोजिमको निवेदन शुल्क वापत पच्चीस हजार रुपैंया बुझाएको बैंक भौचर संलग्न गर्नुपर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम महसुल निर्धारण निवेदन पेश गर्दा महसुल निर्धारण सम्बन्धमा सञ्चालक समितिको निर्णय र अनुसूची-२ मा उल्लेख भएका कागजात तथा विवरणहरु (विद्युतीय प्रति समेत) संलग्न गर्नुपर्नेछ। यसका अतिरिक्त आयोगले आवश्यकता अनुसार थप विवरण, तथ्याङ्क वा कागजात माग गर्न सक्नेछ।

(३) वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले महसुल निर्धारण निवेदन पेश गर्दा तोकिए बमोजिमको निवेदन शुल्क र यस निर्देशिका बमोजिम आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण विवरण, कागजात तथा जानकारी आयोग समक्ष दाखिला गरे पश्चात मात्र रितपूर्वकको महसुल निर्धारण निवेदन पेश भएको मानिनेछ। यसरी रितपूर्वक महसुल निर्धारण निवेदन प्राप्त भए पश्चात आयोगले महसुल निर्धारण निवेदनलाई बढीमा पन्ध्र दिन भित्र स्वीकार गरी निवेदन नम्बर प्रदान गर्नेछ र महसुल निर्धारण निवेदनको लागि निवेदन नम्बर प्रदान गरिएको मितिलाई निवेदन पेश भएको मानिनेछ।

(४) वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले महसुल लागू भएको कम्तीमा तीन वर्षमा महसुल निर्धारण निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ।

(५) वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले एक आर्थिक वर्षमा एक पटक मात्र महसुल निर्धारण निवेदन पेश गर्न सक्नेछ।

(६) यस दफा बमोजिम कुनै आर्थिक वर्षको महसुल दर निर्धारण निवेदन पेश गर्दा उक्त आर्थिक वर्ष सुरु हुनु भन्दा कम्तिमा १२० दिन अगावै त्यस्तो निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ।

तर आर्थिक बर्ष २०८३/८४ को महसुल दर निर्धारणको लागि निवेदन पेश गर्दा सो समयसीमा लागू हुने छैन।

(७) अनुमति प्राप्त व्यक्तिले महसुल निर्धारण निवेदन पेश गर्दा एकवर्षीय वा बहुवर्षीय महसुल दर निर्धारणको माग गर्न सक्नेछ।

(८) यस दफामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले महसुल निर्धारणको लागि निवेदन पेस नगरेमा आयोगले निश्चित समय अवधि तोकी महसुल निर्धारण निवेदन पेस गर्न निर्देशन दिन सक्नेछ। आयोगले तोकेको अवधि भित्र महसुल निर्धारणको निवेदन पेश गर्नु वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिको कर्तव्य हुनेछ।

४. **महसुल निर्धारण निवेदनमा कारवाहीः** (१) महसुल निर्धारण निवेदन उपरको कारवाही तथा सार्वजनिक सुनुवाइ, ऐन तथा नियमावलीले निर्दिष्ट गरे बमोजिम हुनेछ।

(२) महसुल निर्धारण निवेदनमा प्रस्तावित महसुल सम्बन्धि जानकारी सहितको सूचना आयोगद्वारा महसुल निर्धारण निवेदन नम्बर प्रदान गरेको मितिबाट पन्ध्र दिन भित्र राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा प्रकाशित गरिनेछ। यसरी प्रकाशित हुने सूचनामा महसुल निर्धारण निवेदन तथा आवश्यक विवरण राखिएको वेबसाईटको लिंक र महसुल निवेदन उपर सरोकारवालाहरुले राय, सुझाब र प्रतिक्रिया पेश गर्ने समय सिमा समेत उल्लेख गरिनेछ।

(३) आयोगले महसुल निर्धारण निवेदन उपर कारवाही गर्दा कम्तिमा एक पटक सार्वजनिक सुनुवाई गर्नेछ। सार्वजनिक सुनुवाई हुने दिन भन्दा कम्तिमा पन्ध्र दिन अगाडि राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा सुनुवाई गरिने स्थान, मिति र समय सम्बन्धी सूचना प्रकाशित गरिनेछ।

(४) आयोगले महसुल निर्धारण निवेदन उपर सार्वजनिक सुनुवाई सञ्चालन गर्दा महसुल निर्धारण निवेदनका विभिन्न पक्षहरु उपर छलफल गराउन सक्नेछ।

परिच्छेद ३
महसुल निर्धारणका सिद्धान्त तथा आधार

५. **निर्देशक सिद्धान्तः** (१) आयोगले ऐन तथा नियमावलीको व्यवस्था तथा देहाय बमोजिमका निर्देशक सिद्धान्तको अधिनमा रही महसुल निर्धारण गर्नेछः

(क) उपभोक्ताको हक हित संरक्षण,

(ख) विद्युतको आपूर्ति तथा सेवाको गुणस्तर, नियमितता, पर्याप्तता एवम् सुरक्षाको सुनिश्चितता,

(ग) वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिको व्यवसायिकता तथा प्रभावकारितामा अभिबृद्धि,

(घ) प्रणाली सुधार तथा यस सम्बन्धमा हुने लगानीको लागि श्रोत परिचालनको आवश्यकता,

(ङ) वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिको लगानीमा न्यायोचित प्रतिफल,

(च) नेपाल सरकारका नीति तथा कार्यक्रम।

६. **महसुल निर्धारणको आधारः** (१) आयोगले देहायका आधारमा महसुल निर्धारण गर्नेछः

(क) वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिको पछिल्लो तीन आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन, चालु आर्थिक वर्षको अनुमानित तथा महसुल निर्धारण हुने आर्थिक वर्षको प्रक्षेपित वित्तिय विवरण।

तर वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिको पछिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन नभएमा वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिको व्यवस्थापनले प्रमाणीकरण गरेको वित्तीय विवरणलाई समेत मान्यता दिन सक्नेछ।

(ख) आर्थिक बर्ष २०८२/८३ पश्चातका बर्षहरुमा महसुल निर्धारण निवेदन पेश गर्दा वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले पछिल्लो पाँच बर्षसम्मको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन र आधार वर्षको अनुमानित वित्तीय विवरण र आगामी तीन बर्षको प्रक्षेपित वित्तीय विवरण पेस गर्नुपर्नेछ।

(ग) आ.व. २०८३/८४ पश्चातका बर्षहरुमा अनुमति प्राप्त व्यक्तिले आफ्ना उत्पादन, प्रसारण तथा वितरण व्यवसायका लागि बेग्ला बेग्लै लेखाङ्कन गर्नुपर्नेछ र लेखापरीक्षण गरिएको वित्तीय विवरणमा सोको विवरण खुलाउनुपर्नेछ।

(घ) विद्युत महसुल निर्धारण गर्नुपर्ने आर्थिक वर्षको वित्तिय विवरणमा आयोगले देहायको पूर्वानुमानहरु लगायत विभिन्न आम्दानी तथा खर्च शिर्षक समेत सम्मिलित वार्षिक आवश्यक आय (Annual Revenue Requirement) को विस्तृत परिक्षण गर्नेछ र त्यसरी परिक्षण गर्दा उपदफा (१) को खण्ड (क) बमोजिमको वित्तीय विवरणसँग अन्तरसम्बन्धित हुने गरी परिक्षण गरिनेछः

(१) उपभोक्ताको वर्ग अनुरुपको बिक्रिबाट प्राप्त हुने आम्दानी (क्षमता माग शुल्क (Capacity Demand Charge) तथा ऊर्जा उपभोग शुल्क (Energy Charge) सहित),

(२) अन्य श्रोतबाट प्राप्त हुने आम्दानी,

(३) लगानीबाट प्राप्त हुने वार्षिक प्रतिफल,

(४) विद्युतको श्रोत अनुसारको विद्युत खरिद परिणाम र लागत,

(५) विद्युत उत्पादन संयन्त्रको बार्षिक खर्च (कर्मचारी तथा ह्रासकट्टी खर्च बाहेक),

(६) विद्युत प्रसारण प्रणालीको वार्षिक खर्च (कर्मचारी तथा ह्रासकट्टी खर्च बाहेक),

(७) विद्युत वितरण प्रणालीको वार्षिक खर्च (कर्मचारी तथा ह्रासकट्टी खर्च बाहेक),

(८) ह्रासकट्टी दर तथा रकम,

(९) ब्याजको भुक्तानी रकम,

(१०) कर्मचारी खर्च,

(११) मुख्य/क्षेत्रिय कार्यालयबाट हुने वार्षिक खर्च,

(१२) अन्य खर्च रकमहरु,

(१३) अपेक्षित वार्षिक प्रतिफल रकम,

(१४) नि:शुल्क प्राप्त हुने ऊर्जा।

(२) महसुल निर्धारण गर्दा उपदफा (१) का अतिरिक्त आयोगले देहायको विषयलाई समेत आधार मान्न सक्नेछः

(क) देशको आर्थिक सूचकाङ्क र नेपाल सरकारले विद्युत विकासका सम्बन्धमा अपनाएको नीति।

(ख) विगतमा भएका महसुल निर्धारण र महसुल निर्धारण गर्दा प्रदान गरिएका सुझाव एवम् निर्देशनहरु।

(ग) वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिको माग बमोजिम महसुलको अत्याधिक वृद्धिको अवस्था देखिएमा अत्याधिक महसुल वृद्धि नियन्त्रण गर्न वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिको आम्दानीलाई आगामी वर्षहरुमा समायोजन गर्न सकिने विषय।

(घ) ग्राहस्थ उपभोक्ता तथा अन्य ग्राहक वर्गको महसुलको अत्याधिक बृद्धिलाई सिमित गर्न वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिलाई नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान रकम र एक उपभोक्ता वर्गको निमित्त निर्धारण भएको महसुलबाट अर्को उपभोक्तामा सिर्जना हुन सक्ने अन्तर अनुदान रकमलाई मध्यनजर गर्ने विषय।

(ङ) गैहनाफामूलक सामुदायिक थोक विद्युत खरिदकर्ताको विद्युत महसुल निर्धारण गर्दा त्यस्तो थोक विद्युत खरिदकर्तालाई एउटा मात्र ग्राहक मानी न्यूनतम सेवा शुल्क लिने विषय ।

(च) नेपाल सरकारको नीति बमोजिम समग्र उपभोक्ताहरुको ऊर्जा खपत दर वृद्धि गर्ने, उल्लेख्य रुपमा ऊर्जा उपभोग गर्ने किसिमका नवीनतम उद्यम/उद्योग प्रवर्द्धन गर्ने, दीगो विकास लक्ष्य प्राप्तिमा सहयोग गर्ने किसिमका ऊर्जा दक्षताका कार्य, हरित ऊर्जा उत्पादन र उपभोगमा प्राथमिकता, र दिनको समयका आधारमा ऊर्जा खपत (टाइम-अफ-डे) प्रणाली अपनाउन प्रोत्साहन गर्ने जस्ता कार्यहरुलाई मध्यनजर गर्ने विषय।

(छ) कुनै आर्थिक वर्ष लाई निर्धारण गरिनुपर्ने विद्युत महसुल आर्थिक वर्ष शुरु भइसकेपछि निर्धारण भएमा र उक्त आर्थिक वर्षको पुरै बाह्र महिनाको लागि निर्धारित महसुल लागू हुन नसकेमा वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिको कुल आवश्यक आयको निमित्त अपुग हुन गएको रकमलाई नियामकीय सम्पत्ति (Regulatory Assets) को रुपमा आगामी आर्थिक वर्षका लागि महसुल निर्धारण गर्दा समायोजन गर्न सकिने विषय।

(ज) वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले प्राप्त गरेको कुनै किसिमको नाफा/वार्षिक प्रतिफल रकमबाट गरेको पुनर्‌लगानीबाट प्राप्त हुने प्रतिफललाई अनुसूची ४ को अन्य आम्दानी (Other Income) को शीर्षकबाट घटाई वार्षिक रकमको आवश्यकतामा समावेश नगर्ने विषय।

(३) यस निर्देशिका बमोजिम निर्धारण गरिएको अनुमति प्राप्त व्यक्तिको वार्षिक आवश्यक आय बमोजिम विद्युतको औसत आपूर्ति लागत गणना गरी सोको पूर्ण असुली सुनिश्चित हुने गरी विभिन्न उपभोक्ता (सामुदायिक उपभोक्ता समेत) वर्ग समयावधि, मौसम तथा भोल्टेज स्तर अनुसार महसुल दर निर्धारण गर्नु पर्नेछ। यसरी महसुल दर निर्धारण गर्दा आयोगले नेपाल सरकारको नीति तथा प्राथमिकता बमोजिम हुने गरी निश्चित उपभोक्ता वर्ग, समयावधि, मौसम तथा भोल्टेज स्तरका आधारमा विद्युत उत्पादनको दीर्घकालीन सीमान्त लागत (लङ्ग रन मार्जिनल कष्ट) सिद्धान्त क्रमिक रुपमा अवलम्बन गर्दै लैजाने नीति अपनाउने छ।

७. **<u>वार्षिक आवश्यक आयको गणना:</u> (**१) महसुल निर्धारण प्रयोजनका लागि उत्पादन, प्रसारण वा वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिको वार्षिक आवश्यक आयको गणना गर्दा देहायका विषयहरु समावेश हुनेछन्:-

(क) ह्रास कट्टी,

(ख) दीर्घकालीन ऋणको ब्याज,

(ग) स्वपूँजी लगानी बापतको प्रतिफल,

(घ) कर्मचारी खर्च,

(ङ) सञ्चालन तथा मर्मत खर्च,

(च) चालु पूँजी ऋणको व्याज,

(छ) आयकर,

(ज) विद्युत उत्पादनमा प्रयोग हुने इन्धन, कोइला, जैविक पदार्थ वा अन्य कच्चा पदार्थको लागत (विद्युत उत्पादन व्यवसायका लागि),

(झ) प्रसारण सेवा वापतको लागत (प्रसारण व्यवसायका लागि),

(ञ) विद्युत खरिदको लागत (वितरण व्यवसायका लागि)।

(२) उपदफा (१) मा उल्लेखित विषयहरुको गणना एवम् अन्य व्यवस्था यस निर्देशिकामा तोकिए बमोजिम हुनेछ।

(३) अनुमति प्राप्त व्यक्तिको वार्षिक आवश्यक आयको गणनामा समावेश हुने कुनै शीर्षक अन्तर्गतको लागत वा खर्चका लागि आयोगले निश्चित सीमा वा गणनाको मापदण्ड तोक्न सक्नेछ।

८. **<u>स्वपूँजी र ऋणको गणना :</u>** (१) महसुल निर्धारण प्रयोजनका लागि ऋण-स्वपूँजी अनुपातको गणना देहाय बमोजिम हुनेछ:-

(क) अनुमति प्राप्त व्यक्तिको विद्युत उत्पादन, प्रसारण र वितरणसँग सम्बन्धित पूँजीगत प्रकृतिका सम्पत्ति र त्यस्ता सम्पत्तिमा यस निर्देशिका प्रारम्भ भइसकेपश्चात गरिएको क्षमता विस्तारमा भएको पूँजीगत खर्चमध्ये आयोगबाट स्वीकृत पूँजीगत खर्चको ऋण-स्वपूँजी अनुपात ७०:३० कायम गरिनेछ।

(ख) यदि वास्तविक रुपमा तीस प्रतिशत भन्दा अधिक स्वपूँजी प्रयोग भएको अवस्था भएमा कुल पूँजीगत खर्चको तीस प्रतिशत रकम स्वपूँजी कायम गरी बाँकि स्वपूँजी रकम मानक (नर्मेटिभ) ऋणको रुपमा गणना गरिनेछ।

तर वास्तविक रुपमा तीस प्रतिशत भन्दा कम स्वपूँजी प्रयोग भएको पाइएमा महसुल निर्धारण प्रयोजनको लागि वास्तविक स्वपूँजी रकमलाई आधार मानिनेछ।

(२) महसुल निर्धारण प्रयोजनका लागि महसुल निर्धारण हुने हरेक आर्थिक वर्षको प्रारम्भ र अन्त्यको दीर्घकालीन ऋण रकम देहाय बमोजिम गणना गरिनेछ :-

(क) अनुमति प्राप्त व्यक्तिले सम्पत्ति खरिद गर्न वा निर्माण गर्नका लागि वित्तीय विवरणमा उल्लेख गरेका सबै दीर्घकालीन ऋण वापत महसुल निर्धारण हुने आर्थिक वर्षको प्रारम्भसम्म भुक्तानी गर्न बाँकि रहेको त्यस्तो ऋण रकम उपर आयोगको विवेकसम्मत परीक्षण पश्चात कायम हुने ऋण रकमलाई महसुल निर्धारण हुने आर्थिक वर्षको प्रारम्भको दीर्घकालीन ऋण रकम मानिनेछ।

(ख) महसुल निर्धारण गरिने आर्थिक वर्षमा सम्पत्ति खरिद गर्न वा निर्माण गर्नका लागि लिइएको दीर्घकालीन ऋण रकमलाई खण्ड (क) बमोजिम गणना गरिएको सम्बन्धित आर्थिक वर्षको प्रारम्भको ऋण रकममा जोडी बर्षको अन्त्यको दीर्घकालीन ऋण रकम निर्धारण गरिनेछ।

(३) महसुल निर्धारण प्रयोजनका लागि महसुल निर्धारण हुने हरेक आर्थिक वर्षको प्रारम्भ र अन्त्यको स्वपूँजी रकम देहाय बमोजिम गणना गरिनेछ:-

(क) आयोगद्वारा निर्धारित अघिल्लो आर्थिक वर्षको पहिलो दिनको स्वपूँजीको शुरु मौज्दात रकममा सोही आर्थिक वर्षको स्वीकृत पूँजीगत खर्चको स्वपूँजीको हिस्सा थप गरी कायम हुने स्वपूँजी रकमलाई महसुल निर्धारण हुने आर्थिक वर्षको प्रारम्भको स्वपूँजी रकम मानिनेछ।

(ख) महसुल निर्धारण हुने आर्थिक बर्षको स्वीकृत पूँजीगत खर्चमा प्रयोग हुने स्वपूँजी रकमलाई खण्ड (क) बमोजिम गणना गरिएको सम्बन्धित आर्थिक वर्षको प्रारम्भको स्वपूँजी रकममा जोडी बर्षको अन्त्यको स्वपूँजी रकम निर्धारण गरिनेछ।

(४) वैदेशिक मुद्रामा स्वपूँजी लगानी भएको अवस्थामा प्रत्येक पटक लगानी हुँदाको मितिमा कायम विनिमय दरका आधारमा नेपाली रुपैयाँमा स्वपूँजी कायम हुनेछ।

(५) निर्माणको चरणमा रहेको पूँजीगत कार्य, उपभोक्ताको योगदान तथा कुनै अनुदानमार्फत सिर्जित सम्पत्तिलाई महसुल निर्धारण प्रयोजनका लागि ऋण, स्वपूँजी र कुल स्थिर सम्पत्ति गणना गर्दा समावेश गरिने छैन।

(६) नेपाल सरकारले स्वपूँजीको रुपमा लगानी गरेको रकम समेत प्रतिफल गणनामा प्रयोग गरिनेछ र नेपाल सरकारले त्यस्तो स्वपूँजीमा आफ्नो हिस्साको प्रतिफल प्राप्त गर्नेछ।

तर वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले नेपाल सरकारको सहमति बिना उल्लिखित रकम आफैले राखेमा त्यस्तो रकम बापतको व्याज हिसाब गरी उक्त व्याजलाई सम्बन्धित वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिको आयमा समावेश गरिनेछ।

९. **ऋण भुक्तानी तालिका :** कुनै पनि बर्षका लागि स्वीकृत गरिने ह्रास कट्टी सो बर्षको ऋण पूँजीको भुक्तानी तालिकासँग सामञ्जस्यता हुनुपर्नेछ।

१०. **दीर्घकालीन ऋणको व्याज :** (१) ऋण सम्झौताका शर्त अनुरुप अनुमति प्राप्त व्यक्तिको पूँजीगत कार्यका लागि लिइएको सम्पूर्ण ऋणको व्याज बापतको खर्च मात्र अनुमति प्राप्त व्यक्तिले महसुल मार्फत उठाउन सक्नेछ।

(२) यस दफा अन्तर्गत पूँजीगत खर्च वा पूँजीगत कार्यको माध्यमबाट सम्पत्ति सिर्जनाका लागि उपयोग भएको ऋण वापतको ब्याज खर्च मात्र दाबी गर्न सकिनेछ।

तर निर्माणाधीन सम्पत्ति, व्यापारिक सञ्चालन शुरु भइनसकेको सम्पत्ति, सहायक कम्पनी वा अन्य व्यक्तिका लागि प्रयोग भएको ऋण वापत भुक्तानी भएको ब्याज गणना गरिने छैन।

(३) अनुमति प्राप्त व्यक्तिको प्रक्षेपित वित्तीय विवरणमा उल्लेख भएको उपदफा (१) र (२) बमोजिमको दीर्घकालीन ब्याज खर्चको रकम उपर आयोगको विवेकसम्मत परीक्षण पश्चात कायम भएको ब्याज खर्च वापतको रकमलाई कूल आवश्यक आयको गणनामा समावेश गरिनेछ।

(४) दफा ७ को उपदफा (१) को खण्ड (ख) बमोजिमको मानक ऋणको ब्याज गणना गर्दा महसुल निर्धारण हुने आर्थिक बर्षको प्रारम्भमा तिर्न बाँकि विभिन्न दीर्घकालीन ऋण र सम्बन्धित ऋणको भारित औसत ब्याजदरका आधारमा मानक ऋणको ब्याजदर कायम गरी ब्याज खर्च गणना गरिनेछ। तर कुनै पनि दीर्घकालीन ऋण नभएको अवस्थामा नेपाल राष्ट्र बैंकले सार्वजनिक गर्ने नेपालका सबै बाणिज्य बैंकहरुको आधार दर (बेस रेट) सम्बन्धी विवरण अनुसार गणना गरिएको पछिल्लो पाँच आर्थिक वर्षको औसत आधार दरमा एक सय आधार विन्दु (बेसिस पोइन्ट) थप गरी आउने ब्याजदरमा मानक ऋणको ब्याज गणना गरिनेछ।

(५) यस दफा बमोजिम ब्याज खर्च गणना गर्दा दीर्घकालीन ऋणसँग सम्बन्धित सेवा शुल्क, कमिशन, प्रमाणीकरण खर्च लगायत ऋण सुविधासँग सम्बन्धित खर्चहरु समावेश गर्न सकिनेछ।

तर ऋण वापत भुक्तानी गरिएको हर्जाना, अतिरिक्त ब्याज, पेनल ब्याज, जरिवाना लगायतका ऋण सम्झौताको शर्त पालना नभएको कारणले भुक्तानी गर्नुपर्ने थप खर्चलाई मान्यता दिइने छैन।

(६) उपभोक्तालाई उच्चतम लाभ हुने गरी अनुमति प्राप्त व्यक्तिले विद्यमान ऋणको पुनर्संरचना गर्न, पुनर्कर्जा सुविधा लिन वा ऋणदाता परिवर्तन (लोन स्वपिङ्ग) आदि गर्न सक्नेछ।

तर यसरी ऋण सुविधा परिवर्तनको कार्य गर्दा ऋणका शर्त तथा बन्देजहरु थप प्रतिकुल नहुने गरी गर्नुपर्नेछ। अनुमति प्राप्त व्यक्तिले महसुल निर्धारण निवेदन पेश गर्दा ऋण सुविधा परिवर्तन गरिनुको औचित्य पुष्ट्याईं गर्ने यथेष्ट प्रमाण आयोग समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ।

११. <u>स्वपूँजी लगानी बापतको प्रतिफल</u> : (१) अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिको लागि दफा ८ बमोजिम निर्धारण गरिएको स्वपूँजीमा स्वपूँजी लगानी बापतको प्रतिफल (रिटर्न अन इक्विटी) गणना गरिनेछ। दफा ८ बमोजिम गणना गरिएको महसुल निर्धारण हुने वर्षको प्रारम्भको र अन्त्यको स्वपूँजी वापतको रकमको औसतलाई उपदफा (२) बमोजिमको स्वपूँजी लगानी वापतको वार्षिक प्रतिफल दरले गणना गरी स्वपूँजी लगानी वापतको प्रतिफलको रकम निर्धारण गरिनेछ।

(२) आयोगले विवेकसम्मत परीक्षण गरी स्वपूँजी लगानी बापतको वार्षिक प्रतिफल (रिटर्न अन इक्विटी) को दर तोक्न सक्नेछ। यसरी आयोगले विवेकसम्मत परीक्षण गर्दा अनुमति प्राप्त व्यक्तिको पुँजीगत तथा सञ्चालन खर्चको प्रभावकारिता, अनुमानित महसुल दरको प्रभाव, समान किसिमका आयोजनाहरुमा कायम वार्षिक प्रतिफल दर, अनुमति प्राप्त व्यक्तिको विगतका वर्षहरुको स्वपूँजी लगानी वापतको प्रतिफल दर र विद्यमान महसुल दरलाई समेत मध्यनजर गर्नुपर्नेछ।

(क) अनुमति प्राप्त व्यक्तिको स्वपूँजी लगानी बापतको वार्षिक प्रतिफलको अधिकतम दर देहायबमोजिम हुनेछ:-

(अ) उत्पादन व्यवसायको लागि १६ प्रतिशतसम्म,

(आ) प्रसारण व्यवसायको लागि १५.५ प्रतिशतसम्म,

(इ) वितरण व्यवसायको लागि १६.५ प्रतिशतसम्म।

(ख) विद्युत खरिद बिक्रीको मूल सम्झौतामा उल्लेखित व्यापारिक उत्पादन शुरु हुनुपर्ने मिति (प्रथम पटक तय भएको) भन्दा अगावै पूर्ण रुपमा आयोजना सम्पन्न गरी पूँजीकरण गर्ने उत्पादन वा प्रसारण आयोजनाको हकमा खण्ड (क) बमोजिमको स्वपूँजी लगानी बापतको वार्षिक प्रतिफलको दरमा थप एक प्रतिशतसम्म अतिरिक्त प्रतिफल दर प्रदान गर्न सकिनेछ।

(ग) वितरण व्यवसायको हकमा आयोगले तोके बमोजिमको लक्ष्य अनुरुप वितरण नोक्सानी (डिस्ट्रिव्युसन लस) न्यूनीकरण गरेमा खण्ड (क) बमोजिमको स्वपूँजी लगानी बापतको वार्षिक प्रतिफलको दरमा थप एक प्रतिशतसम्म अतिरिक्त प्रतिफल दर प्रदान गर्न सकिनेछ।

(३) अनुमति प्राप्त व्यक्तिले महसुल निर्धारणका लागि निवेदन पेस गर्दा प्रत्येक बर्षको प्रारम्भमा कायम स्वपूँजी, त्यस बर्ष थपिएको वा हटाइएको (रिटायर्ड) स्वपूँजी, बर्षको अन्त्यमा कायम स्वपूँजी, वर्षको प्रारम्भसम्ममा पूँजीकृत भएको सम्पत्ति र त्यसमा प्रयोग भएको स्वपूँजी, सो बर्षमा थप भएको स्थिर सम्पत्ति र

त्यसमा प्रयोग भएको स्वपूँजी, अनुदान तथा ऋणको अनुपात आदि विवरणहरु समावेश भएको वार्षिक वित्तीय विवरण पेस गर्नुपर्नेछ।

१२. <u>ह्रास कट्टी सम्बन्धी व्यवस्था</u> : (१) सम्पत्तिको ह्रास कट्टीका लागि लिइने आधार मूल्य त्यस्तो सम्पत्तिको वास्तविक लागत (हिस्टोरिकल कस्ट) बमोजिम हुनेछ।

(२) सम्पत्तिको ह्रास कट्टीको गणना स्ट्रेट लाइन विधि बमोजिम बार्षिक रुपमा हुनेछ।

(३) सबै सम्पत्तिको अवशिष्ट मूल्य (रेजिड्युअल भ्याल्यु) पाँच प्रतिशत मानिनेछ र सम्पत्तिको वास्तविक लागतको पञ्चानब्बे प्रतिशतसम्मको ह्रास कट्टी गर्न सकिनेछ।

(४) अनुमतिपत्रको अवधि पश्चात नेपाल सरकारलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्ने पूर्वाधार वा संरचना रहेको जग्गा बाहेक अनुमति प्राप्त व्यक्तिको नाममा रहेको अन्य जग्गाको ह्रास कट्टी हुने छैन र उपदफा (३) बमोजिम सम्पत्तिको वास्तविक मुल्यको पञ्चानब्बे प्रतिशत गणना गर्ने प्रयोजनको लागि यस्तो जग्गाको मूल्यलाई पूँजीगत लागतमा समावेश गरिने छैन।

(५) सम्पत्तिको वास्तविक लागत गणना गर्दा थप पूँजीकरण (सम्पत्तिको क्षमता विस्तार वा सिर्जनाको खर्च, क्षतिग्रस्त सम्पत्तिलाई पूर्ववत् अवस्थामा सञ्चालनमा ल्याउन लाग्ने खर्च लगायत) समेत समावेश गर्न सकिनेछ।

(६) सम्पत्ति सञ्चालनको पहिलो बर्षदेखि ह्रास कट्टी गर्नु पर्नेछ। कुनै आर्थिक वर्षको बीच समयमा सम्पत्ति सञ्चालनमा आएको भएमा समानुपातिक रुपमा ह्रास् कट्टी हुनेछ।

(७) अनुमति पत्र प्राप्त व्यक्तिबाट माग भएमा कुनै सम्पत्ति खरिदका लागि लिइएको दीर्घकालीन ऋणको साँवा रकम भुक्तानीको दायित्वलाई मध्यनजर गरी ऋण भुक्तानी अवधिभर वा अधिकतम १५ वर्षसम्म सम्पत्तिको मूल्य बापतको सत्तरी प्रतिशत रकमसम्म अग्रिम ह्रासकट्टी विधि निर्धारण गरी ह्रास कट्टी गर्ने गरी र बाँकी पच्चीस प्रतिशतको हकमा त्यस्तो सम्पत्तिको बाँकी आयु वा अनुमतिपत्रको बाँकी अवधि भर ह्रास कट्टी गर्ने गरी आयोगले स्वीकृति दिन सक्नेछ। अनुमति प्राप्त व्यक्तिले हरेक वर्ष यस्तो सुविधा अन्तर्गत प्रदान गरिएको ह्रास कट्टी बराबरको रकम आफ्नो ऋणको साँवा भुक्तानी गर्न प्रयोग गर्नुपर्नेछ।

(८) आयोगले सम्पत्ति (उपकरणसमेत) को आयु नतोक्दासम्म अनुमति प्राप्त व्यक्तिले उपकरणको आपूर्तिकर्ताले उपलब्ध गराई प्रमाणित गरेको आयु सम्बन्धी विवरण सम्पत्तिको ह्रासकट्टी गणना गर्ने प्रयोजनका लागि प्रयोग गरिनेछ।

(८) ह्रास कट्टीका सम्बन्धमा यस निर्देशिकामा उल्लेख नभएका व्यवस्थाको सम्बन्धमा लेखाका सर्वमान्य र प्रचलित सिद्धान्त बमोजिम हुनेछ।

(९) अनुमति प्राप्त व्यक्तिले प्रत्येक बस्तु (आइटम-वाइज) को ह्रास कट्टी सम्बन्धी विवरण अनुसूची-४ बमोजिमको ढाँचामा आयोगसमक्ष पेस गर्नुपर्नेछ र यसरी पेस गर्दा सम्पत्ति दर्ता किताबमा प्रविष्ट भएको देहायबमोजिमको विवरण समेत उपलब्ध गराउनु पर्नेछ:

(अ) व्यापारिक सञ्चालन प्रारम्भ भएको मिति,

(आ) सम्पत्तिको आयु,

(इ) स्वपूँजी, अनुदान र ऋणको विवरण,

(ई) पछिल्लो आर्थिक बर्षसम्मको लेखापरीक्षण गरिएको समष्टिगत ह्रास कट्टी,

(उ) आधार वर्ष र महसुल निर्धारण हुने वर्षको प्रक्षेपित ह्रास कट्टी।

(१0) आर्थिक बर्ष २०८३/८४ का लागि महसुल निर्धारण गर्दा उपदफा (९) बमोजिमको विवरण उपलब्ध गराउन सम्भव नभएमा अनुमति प्राप्त व्यक्तिको लेखापरीक्षण गरिएको वित्तीय विवरणमा उल्लेख भएबमोजिमको कुल स्थिर सम्पत्ति र ह्रास कट्टीको अनुपातका आधारमा आयोगले औसत ह्रास कट्टी दर तय गर्न सक्नेछ।

१३. चालु पूँजी ऋणको व्याज : (१) अनुमति प्राप्त व्यक्तिले चालु पूँजीका लागि लिएको ऋणमा मानक (नर्मेटिभ) व्याज प्राप्त गर्न सक्नेछ।

(२) अनुमति प्राप्त व्यक्तिको विद्युत उत्पादन व्यवसायका लागि मानक (नर्मेटिभ) चालु पूँजीको आवश्यकता देहाय बमोजिम निर्धारण गरिनेछ:

(क) इन्धन प्रयोग गरी विद्युत उत्पादन हुने भएमा ३० दिनका लागि पर्याप्त हुने इन्धनको मूल्य बराबरको रकम,

(ख) एक महिनाको सञ्चालन र मर्मत (अपरेसन एण्ड मेन्टेनेन्स) तथा कर्मचारी खर्च बराबरको रकम,

(ग) सञ्चालन र मर्मत (अपरेसन एण्ड मेन्टेनेन्स) खर्चको बीस प्रतिशत हुने गरी गणना गरिएको सम्भार मौज्दात (मेन्टेनेन्स स्पेयर) बराबरको रकम, र

(घ) विद्युत उत्पादन व्यवसायको विद्युत बिक्रीको आधारमा गणना गरिएको पैंतालिस दिनको अपेक्षित आय बराबरको रकम।

तर "सञ्चालन र मर्मत खर्च" अन्तर्गतको रकम गणना गर्दा रोयल्टी बापत तिर्नुपर्ने रकम समावेश गर्न पाइने छैन।

(३) अनुमति प्राप्त व्यक्तिको प्रसारण व्यवसायका लागि मानक (नर्मेटिभ) चालु पूँजी आवश्यकता देहाय बमोजिम निर्धारण गरिनेछ:

(क) एक महिनाको सञ्चालन र मर्मत (अपरेसन एण्ड मेन्टेनेन्स) तथा कर्मचारी खर्च बराबरको रकम,

(ख) सञ्चालन र मर्मत (अपरेसन एण्ड मेन्टेनेन्स) खर्चको पन्ध्र प्रतिशत हुने गरी गणना गरिएको सम्भार मौज्दात (मेन्टेनेन्स स्पेयर) बराबरको रकम, र

(ग) प्रसारण व्यवसायको वार्षिक आवश्यक आय (चालु पूँजी ऋणको ब्याज बाहेक) को आधारमा पैंतालिस दिन बराबरको आवश्यक आयको रकम।

(४) अनुमति प्राप्त व्यक्तिको वितरण व्यवसायका लागि मानक (नर्मेटिभ) चालु पूँजी आवश्यकता देहाय बमोजिम निर्धारण गरिनेछ:

(क) एक महिनाको सञ्चालन र मर्मत (अपरेसन एण्ड मेन्टेनेन्स) तथा कर्मचारी खर्च बराबरको रकम,

(ख) सञ्चालन र मर्मत (अपरेसन एण्ड मेन्टेनेन्स) खर्चको पन्ध्र प्रतिशत हुने गरी गणना गरिएको सम्भार मौज्दात (मेन्टेनेन्स स्पेयर) बराबरको रकम, र

(ग) विद्यमान विद्युत महसुल दरका आधारमा गणना गरिएको पैंतालिस दिनको अपेक्षित आय बराबरको रकम।

(घ) उपभोक्ताले धरौटी वा अग्रिम भुक्तानी बापत वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिलाई कुनै रकम बुझाएको भए खण्ड (क), (ख) र (ग) बमोजिमको योगफलबाट त्यस्तो रकम घटाउने।

(५) उपदफा (२), (३) र (४) बमोजिम निर्धारण गरिएको मानक चालु पूँजी आवश्यकताको रकममा नेपाल राष्ट्र बैंकले सार्वजनिक गर्ने नेपालका सबै बाणिज्य बैंकहरुको चालु आर्थिक वर्षको प्रारम्भको औसत आधार दर (बेस रेट) मा एक सय पचास आधार विन्दु (बेसिस पोइन्ट) सम्म थप गरी आउने ब्याजदर प्रयोग गरी उपदफा (१) बमोजिमको चालु पूँजी ऋणको ब्याज निर्धारण गरिनेछ।

(६) महसुल समायोजन गर्दा चालु पूँजीबापत लिएको ऋणको उपदफा (५) बमोजिम गणना गरिएको मानक ब्याज रकम र चालु पूँजी ऋणको यथार्थ ब्याज खर्च मध्ये जुन कम हुन्छ सो रकम प्रयोग गर्नु पर्नेछ।

१४. कर्मचारी खर्च : (१) अनुमति प्राप्त व्यक्तिले महसुल निर्धारणका लागि निवेदन पेस गर्दा अनुमति प्राप्त व्यक्तिको पछिल्ला तीन आर्थिक बर्षको लेखापरीक्षण गरिएको औसत प्रति कर्मचारी खर्चका आधारमा प्रक्षेपित कर्मचारी खर्च वृद्धिको गणना गरिनेछ।

(२) कर्मचारी खर्च वृद्धिको दर पछिल्लो तीन आर्थिक बर्षको चक्रिय वार्षिक वृद्धि दर तथा पछिल्लो दुई आर्थिक बर्षको बार्षिक वृद्धि दर मध्ये उपयुक्त विधि छनौट गरी सो आधारमा गणना गरिनेछ।

(३) महसुल निर्धारण निवेदन पेश गर्दा अनुमति प्राप्त व्यक्तिले स्थायी कर्मचारी र करारमा नियुक्त कर्मचारीहरुको बेग्ला बेग्लै खर्चसम्बन्धी विवरण पेस गर्नु पर्नेछ।

(४) स्थायी कर्मचारीहरुको तलव वृद्धि गर्दा उपदफा (१) र (२) मा उल्लेखित सिद्धान्तका आधारमा गर्नु पर्नेछ।

तर करारमा नियुक्त कर्मचारीहरूको हकमा चालु आर्थिक बर्षको पहिलो दिनको उपभोक्ता मुल्य सूचकाङ्कका आधारमा गणना गर्नु पर्नेछ।

(५) उपदफा (३) मा उल्लेखित विवरणका अतिरिक्त वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले भोल्टेज अनुसार प्रसारण लाइनको लम्बाई (सर्किट किलोमिटर), ट्रान्सफरमरको क्षमता (एम. भी. ए.) र भोल्टेजको तह अनुसार सबस्टेसन-बेको विवरण समेत पेस गर्नु पर्नेछ।

(६) वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले वितरण लाइनको लम्बाई र प्रत्येक बर्षको औसत उपभोक्ता संख्या समेत महसुल निर्धारणको निवेदनमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ।

(७) यस दफा अन्तर्गत कर्मचारी खर्च भन्नाले सम्बन्धित आर्थिक वर्षमा अनुमति प्राप्त व्यक्तिको लेखापरीक्षण गरिएको वित्तीय विवरण अन्तर्गतको नाफा-नोक्सान हिसाबमा खुद नाफा/ नोक्सानी गणना गर्न समावेश हुने कर्मचारी सम्बन्धित खर्च मात्र सम्झनु पर्छ।

१५. <u>सञ्चालन तथा मर्मत खर्च :</u> (१) महसुल निर्धारण हुने पहिलो वर्षको सञ्चालन तथा मर्मत खर्च (कर्मचारी खर्च र ह्रास कट्टी बाहेक) गणना गर्दा पछिल्ला तीन आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण गरिएको र आधार वर्षको अनुमानित सञ्चालन तथा मर्मत खर्चलाई आधार लिई आयोगले उपयुक्त विधि प्रयोग गरी महसुल निर्धारण हुने वर्षका लागि सञ्चालन तथा मर्मत खर्च निर्धारण गर्नेछ।

(२) अनुमति प्राप्त व्यक्तिले अनुसूची -४ मा तोकिएको ढाँचामा पछिल्लो तीन वर्षको लेखापरीक्षण गरिएको, आधार वर्षको अनुमानित र महसुल निर्धारण हुने वर्षका लागि प्रक्षेपित सञ्चालन तथा मर्मत खर्चको विवरण पेश गर्नु पर्नेछ।

१६. <u>आय कर :</u> (१) अनुमति प्राप्त व्यक्तिले महसुल निर्धारण हुने वर्षमा भुक्तानी गरेको आय कर वापतको रकम महसुल मार्फत उठाउन सक्नेछ।

(२) अनुमति प्राप्त व्यक्तिले महसुल निर्धारण हुने वर्षमा भुक्तानी गरेको वास्तविक आय कर वापतको रकमलाई सम्बन्धित वर्षको महसुल समायोजन गर्दा समावेश गरी गणना गरिनेछ।

(३) यस निर्देशिका बमोजिम पहिलो पटक महसुल निर्धारण गर्दा लेखापरीक्षण गरिएको पछिल्लो आर्थिक वर्षको वित्तीय विवरण बमोजिम अनुमति प्राप्त व्यक्तिले वास्तविक रुपमा भुक्तानी गरेको आय कर वापतको रकमलाई कुल आवश्यक आयमा गणना गर्न सकिनेछ।

१७. <u>विद्युत खरिद सम्बन्धी विवरण :</u> (१) वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले खरिद गरेको विद्युतका सम्बन्धमा अनुसूची-४ बमोजिमको ढाँचामा देहायबमोजिमका विवरण समेत पेस गर्नु पर्नेछ:

(क) विद्युत खरिद बिक्री सम्झौतामा उल्लेखित विद्युत केन्द्रको जडित क्षमता (मेगावाट),

(ख) विद्युत उत्पादन केन्द्रको प्रकार,

(ग) विद्युत खरिदको स्रोत (नेपालमै उत्पादित वा आयातित),

(घ) विद्युत प्राप्ति (ड्रअल) तथा आपूर्ति बिन्दु (इन्जेक्सन पोइन्ट) मा मिटरिङ् गरिएको ऊर्जाको परिमाण,

(ङ) विद्युतीय ऊर्जा खरिदको लागत।

(२) विद्युत उत्पादन, प्रसारण तथा वितरणको अनुमति प्राप्त व्यक्तिले आफ्नो स्वामित्वमा रहेका उत्पादन केन्द्रबाट प्राप्त विद्युतको सम्बन्धमा अनुसूची-४ बमोजिमको ढाँचामा देहायबमोजिमका विवरण समेत पेस गर्नु पर्नेछ:

(क) जडित क्षमता (मेगावाट),

(ख) खुद उत्पादन (किलोवाट-घण्टा),

(ग) विद्युत उत्पादन केन्द्रको प्रकार,

(घ) प्रसारण तथा वितरण प्रणालीसंगको आबद्धता (कनेक्टिभिटी),

(ङ) उत्पादन केन्द्रहरूको सञ्चालन खर्च।

(३) वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले जुनसुकै रुपमा प्राप्त गरेको नि:शुल्क ऊर्जाको छुट्टै लगत राखी सोको विवरण आयोग समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ। आयोगले महसुल निर्धारणको क्रममा त्यस्तो विवरणलाई समेत आधारमा लिनेछ।

<u>स्पष्टीकरण:</u> यो दफाको प्रयोजनको लागि "नि:शुल्क ऊर्जा" भन्नाले देहायको विद्युतीय ऊर्जा सम्झनु पर्छ:

(अ) विद्युत उत्पादन केन्द्रको व्यापारिक उत्पादन मिति अगावै त्यस्तो उत्पादन केन्द्रबाट प्राप्त हुने नि:शुल्क ऊर्जा,

(आ) नेपाल सरकारले कुनै पनि माध्यमबाट प्राप्त गरी नि:शुल्क रुपमा वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिलाई उपलब्ध गराएको ऊर्जा।

(४) महसुल निर्धारण निवेदन पेश गर्दा अनुमति प्राप्त व्यक्तिले उपदफा (१), (२) र (३) बमोजिमका विवरणहरु तयार गरी सो विवरणलाई इजाजतप्राप्त चार्टर्ड एकाउन्टेन्टबाट प्रमाणित गराई पेश गर्नुपर्नेछ।

१८. <u>नियन्त्रण गर्न सकिने र नसकिने विषय :</u> (१) विद्युत महसुल निर्धारण गर्दा महसुल समिक्षा तथा महसुल समायोजन गर्ने प्रयोजनका लागि नियन्त्रण गर्न सकिने र नियन्त्रण गर्न नसकिने गरी दुई प्रकारका विषय रहनेछन्।

(२) नियन्त्रण गर्न नसकिने विषयहरु भन्नाले अनुमति प्राप्त व्यक्ति स्वयंको नियन्त्रण भन्दा बाहिर रहेको र आफ्नो अधिकतम प्रयासले समेत सो विषयको प्रभावलाई रोकथाम वा नियन्त्रण गर्ने अवस्था नरहेको देहायका विषयहरु रहेका छन् :

(अ) काबु बाहिरको अवस्था,
(आ) नेपालको कानूनमा परिवर्तन,
(इ) विद्युत उत्पादनको लागि प्रयोग हुने इन्धनको लागतमा परिवर्तन,
(ई) विद्युत बिक्रीको परिमाणमा परिवर्तन,
(उ) वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले खरिद गर्ने विद्युतको खरिद दरमा परिवर्तन,
(ऊ) दीर्घकालीन ऋणको ब्याजको आधार दरमा परिवर्तन।

स्पष्टीकरण: यस दफाको प्रयोजनको लागि काबु बाहिरको परिस्थिति भन्नाले आफ्नो नियन्त्रण भन्दा बाहिरको देहायका मध्ये सबै वा कुनै घटना घटी अनुमति प्राप्त व्यक्तिले हरसम्भव प्रयास गर्दा समेत आफूले गर्नु पर्ने काम वा दायित्व पुरा गर्न सम्भव नभएको वस्तुनिष्ट रुपमा प्रमाणित हुने परिस्थिति सम्झनु पर्दछ:

(अ) दैवी प्रकोप एवं प्राकृतिक विपत्ति - जस्तै भूकम्प, आगलागी, ज्वालामुखी विस्फोटन, पहिरो, बाढी, आँधीबेहरी, चट्याङ्ग वा अन्य त्यस्तै कारणले भएको दुर्घटना,
(आ) कुनै महामारी वा रोग, आणविक विकीरण वा रसायनिक विपत्तिको अवस्था,
(ई) लडाईं, आन्तरिक विद्रोह, हड्ताल, बन्द वा नाकाबन्दी र यस्तै कारणबाट उत्पन्न विध्वंसात्मक कार्य (अनुमति प्राप्त व्यक्तिको आन्तरिक बन्द वा हड्ताल बाहेक)।

(३) नियन्त्रण गर्न सकिने विषय अन्तर्गत यस निर्देशिका बमोजिम नियन्त्रण गर्न नसकिने विषय बाहेकका अनुमति प्राप्त व्यक्तिले कुनै कार्य वा प्रयास गर्दा सोको प्रभाव न्यूनिकरण गर्न सकिने नियन्त्रणयोग्य विषय रहनेछन्। विद्युत महसुल निर्धारण सम्बन्धमा नियन्त्रण गर्न सकिने केही विषयहरु देहायबमोजिम रहेका छन् :

(अ) समय वा लागत वृद्धिका कारण पूँजीकरणमा फरक पार्ने विषय,
(आ) प्राविधिक तथा व्यापारिक नोक्सानी (टेक्निकल एण्ड कमर्सियल लस) मा फरक पार्ने विषय,
(इ) विद्युत वितरण सम्बन्धी कार्यसम्पादनका आधार (पर्फर्मेन्स प्यारामिटर) लाई फरक पार्ने विषय,
(ई) सञ्चालन तथा सम्भार खर्चमा फरक पार्ने विषय।

(४) महसुल समायोजनका क्रममा उपदफा (२) बमोजिमको नियन्त्रण गर्न नसकिने विषयका कारण वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिको वास्तविक आय र खर्च महसुल निर्धारण गर्दा प्रक्षेपित आय र खर्चभन्दा फरक भएको देखिएमा अनुमति प्राप्त व्यक्तिले पुष्ट्याईं र प्रमाण सहित आयोग समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ र आयोगको जाँचबुझ र स्वीकृति पश्चात आयोगले तोके बमोजिम अतिरिक्त महसुलको रुपमा उठाउन वा समायोजन गर्न सकिनेछ।

(५) महसुल समायोजनका क्रममा उपदफा (३) बमोजिमको नियन्त्रण गर्न सकिने विषयका कारण वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिको वास्तविक आय र खर्च महसुल निर्धारण गर्दाको प्रक्षेपित आय र खर्चभन्दा फरक पर्न गई सिर्जित लाभ वा नोक्सानी वापतको रकमलाई आयोगको स्वीकृति लिई देहायबमोजिम समायोजन गर्नुपर्नेछ:

(क) वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिलाई लाभ हुने भएमा उक्त लाभ रकमको एक तिहाई अंश वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले प्रसारण तथा वितरण प्रणालीको विस्तार तथा स्तरोन्नति र संस्थागत विकास लगायतका कार्यमा उपयोग गर्न सक्ने र बाँकी लाभ रकम आयोगले तोकेको अवधि भित्र उपभोक्ता महसुलमा छुट प्रदान गर्ने,

(ख) वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिलाई नोक्सानी हुने भएमा उक्त नोक्सानी रकमको एक तिहाई अंश आयोगले तोकेको अवधि भित्र अतिरिक्त महसुलको रुपमा उठाउन पाउने र बाँकि नोक्सानी रकम वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले वहन गर्नु पर्ने।

(६) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि अनुमति प्राप्त व्यक्तिले उपदफा (२) मा उल्लेख भएका बाहेक अन्य कुनै विषय आफ्नो नियन्त्रण भन्दा बाहिर रहेको र सोको कारणले गर्दा आफ्नो कार्यसम्पादन वा लागतमा तात्विक प्रभाव पर्न गएको भनी आवश्यक पुष्ट्याईं तथा प्रमाण सहित सो विषयलाई नियन्त्रण गर्न नसकिने विषयको रुपमा लिइयोस् भनी आयोग समक्ष अनुरोध गरेमा आयोगले सो उपर जाँचबुझ गरी आवश्यक निर्णय गर्न सक्नेछ।

१९. <u>महसुल लागू हुने</u>: (१) आयोगले यस निर्देशिका बमोजिम महसुल निर्धारण नगरेसम्म हाल कायम रहेको महसुललाई नै निरन्तरता दिइनेछ।

(२) आयोगले यस निर्देशिका बमोजिम महसुल निर्धारण गरे पछि उक्त महसुल लागू हुने मिति समेत तोक्नेछ र उक्त मिति पश्चात वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले उपभोक्तालाई जारी गर्ने बिलको हकमा उक्त महसुल लागू हुनेछ।

तर, दफा २० बमोजिम सूचना प्रकाशन भएको कम्तीमा तीस दिनपछि मात्र उपदफा (२) बमोजिमको महसुल दर लागू हुनेछ।

(३) आयोगले यस निर्देशिका बमोजिम महसुल दर निर्धारण गर्दा सो महसुल दर लागू हुने अवधि समेत तोक्नु पर्नेछ।

तर, यस निर्देशिका प्रारम्भ भए पश्चात निर्धारण गरिएको उपभोक्ता महसुल दर लागू हुने अवधि अधिकतम तीन आर्थिक वर्षको हुनेछ।

(४) आयोगले यस निर्देशिका बमोजिम महसुल दर निर्धारण वा परिवर्तन नगरेसम्म आयोगले निर्धारण गरेको पछिल्लो महसुल दर कायम हुनेछ।

२०. **महसुल निर्धारणको सूचना**: (१) यस निर्देशिका बमोजिम आयोगले निर्धारण गरेको महसुल दर र लागू हुने मिति सर्वसाधारणको जानकारीको लागि राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा प्रकाशित गर्नुपर्नेछ। अनुमति प्राप्त व्यक्तिले त्यस्तो विवरण आफ्नो वेबसाइटमा समेत राख्नुपर्नेछ।

२१. **बार्षिक महसुल समिक्षा** : वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले प्रत्येक आर्थिक बर्ष समाप्त भएको मितिले आठ महिना भित्र त्यस्तो अवधिको वास्तविक वित्तीय तथा व्यवसायसम्बन्धी विवरण महसुल समिक्षा गर्ने प्रयोजनका लागि आयोगसमक्ष पेस गर्नु पर्नेछ।

२२. **महसुल समायोजन** : आ. व. २०८३/८४ पश्चात महसुल निर्धारण निवेदन पेस गर्दा महसुल समायोजनका लागि आवश्यक कागजात तथा विवरण पेस गर्नु पर्नेछ।

२३. **व्याख्याको अधिकार :** यस निर्देशिकाको व्याख्या गर्ने अधिकार आयोगमा निहित रहनेछ।

२४. **विवाद समाधान :** यो निर्देशिका बमोजिम निर्धारण हुने विद्युत महसुलका सम्बन्धमा उत्पन्न विवाद "विद्युत नियमन आयोग विवाद समाधान सम्बन्धी विनियमावली, २०८२" बमोजिम समाधान हुनेछ।

२५. **बाधा-अड्काउ समाधानको अधिकार** : यो निर्देशिकाको कार्यान्वयनको क्रममा कुनै बाधा अड्काउ उत्पन्न भएमा ऐन तथा नियमावलीको विपरीत नहुने गरी त्यस्तो बाधा वा अड्काउको समाधान गर्ने अधिकार आयोगलाई हुनेछ।

२६. **खारेजी र बचाउ :** (१) विद्युत उपभोक्ता महसुल निर्धारण निर्देशिका, २०७६ खारेज गरिएको छ।

(२) विद्युत उपभोक्ता महसुल निर्धारण निर्देशिका, २०७६ बमोजिम भएका कामकारवाहीहरु यसै निर्देशिका बमोजिम भएको मानिने छ।

अनुसूची १

महसुल निर्धारण वा पुनरावलोकनको लागि निवेदनको ढाँचा

विद्युत नियमन आयोग,

...........नेपाल

दाखिला नं. ....

विषय नं. .... (कार्यालयबाट भर्ने)

उपरोक्त विषयमा मिति .... मा बसेको संचालक समिति ....को निर्णय बमोजिम यस संस्थाका उपभोक्ताबाट लिने महसुल निर्धारणका लागि आवश्यक विवरण तथा कागजात सहित यो निवेदन पेश गर्दछु।

(क) निवेदकको पूरा नाम, थर, वतन:

(ख) निवेदन प्रयोजनको सारांश:

(महसुल निर्धारण निवेदनको तथ्य तथा तल उल्लेखित बिषयहरुमा संस्थाको हालको अवस्था, भबिष्यको योजना तथा रणनीतिहरु र विषयलाई समर्थन गर्ने आधारहरु छोटकरीमा उल्लेख गर्ने)

(७) उपभोक्ताको हक हित संरक्षण,

(७) विद्युतको आपूर्तिमा गुणस्तरको सुनिश्चितता,

(७) वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिको व्यवसायिकता तथा प्रभावकारितामा अभिबृद्धि,

(७) प्रणाली सुधारको लागि भविष्यमा हुने लगानीको लागि श्रोत परिचालनको आवश्यकता,

(७) वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिको लगानीमा अपेक्षित प्रतिफल,

(७) प्रस्तावित विद्युत महसुल दर, साबिकको महसुल दर तथा परिवर्तनको प्रतिशतको तालिका,

(७) विद्युत महसुल दर परिवर्तनको यथोचित कारण।

निवेदक

दस्तखतः ....

नामः ....

पदः ....

मिति: ....

अनुसूची २

महसुल निर्धारण निवेदनको साथ संलग्न गर्नुपर्ने विवरण एवम् कागजातहरु

(१) महसुल निर्धारण निवेदन शुल्क बुझाएको प्रमाण,

(२) अनुसूची ३ बमोजिमको अख्तियारनामा,

(३) अनुसूची ४ बमोजिमको महसुल निर्धारण सम्बन्धि विस्तृत विवरण,

(४) पछिल्लो दुई आर्थिक बर्षको लेखापरिक्षण/व्यवस्थापनबाट प्रमाणित प्रतिवेदन

(५) प्रक्षेपित वितिय विवरणका आधारहरु/मान्यताहरु,

(६) महसुल निर्धारणसँग उपयुक्त हुने अन्य कुनै जानकारी,

(७) वितरण अनुमतिपत्रको प्रतिलिपि

(८) चालु आर्थिक वर्ष र आगामी आर्थिक वर्षको अनुमानित बजेट बिवरण (विद्युत उत्पादन, प्रसारण र वितरण तर्फको आबश्यक पूँजीगत लगानी सहित)

अनुसूची ३
अख्तियारनामा

विद्युत नियमन आयोग,

..................., काठमाडौं।

अख्तियारनामा

यस संस्थाले पेश गरेको महसुल निर्धारण वा पुनरावलोकनको निवेदनका सन्दर्भमा यसपछि यस संस्थाको तर्फबाट उपरोक्त विषयमा बहस, पैरवी र उपस्थित हुन .... लाई मनोनित, नियुक्त र अख्तियारनामा गर्दछु÷छौं।

निवेदक

दस्तखतः ....

नामः ....

पदः ....

मितिः ....

म/हामी अख्तियारी स्विकार गर्दछौं।

दस्तखतः ....

नामः ....

पदः ....

मितिः ....

पत्रचारको ठेगाना:

अनुसूची ४

महसुल निर्धारणका लागि आवश्यक विवरणहरु [Consumer Tariff Forms (CTF)]

CTF No.	Subject
Main Sheet	Summary of Annual Revenue Requirement
CTF 1	Consumer Category-wise Detail
CTF 2	Yearly Return/Dividend from Investment
CTF 3	Yearly Other Income
CTF 4	Power Purchase Quantum and Cost
CTF 5	Yearly Expenditure for operating own plant (Except Employee cost and Depreciation)
CTF 6	Yearly Expenditure for Operating the Transmission line/network (Except Employee cost and Depreciation)
CTF 7	Yearly Expenditure of Operating the Distribution line/network (Except Employee cost and Depreciation)
CTF 8	Depreciation
CTF 9	Loan and Interest Payment
CTF 9(A)	Interest on Working Capital for Generation
CTF 9(B)	Interest on Working Capital for Transmission
CTF 9(C)	Interest on Working Capital for Distribution
CTF 10	Employee Expenses
CTF 11	Corporate Office related Expenditure
CTF 12	Equity
CTF 12(A)	Return on Equity
CTF 13	Capital expenditure and capitalization
CTF 14	Consumer Category wise revenue
CTF 15	Source and Usage of Energy
CTF 16	Existing and proposed tariff

Annex 4: Tariff filling format
Main Sheet: Summary of Annual Revenue Requirement

[All fig. in NPR Million]

A. INCOME

S.N.	Particulars	Previous Year			Base Year	Ensuing Year	Remarks
		Year -3 (Audited)	Year -2 (Audited)	Year -1 (Audited)	Year 0 FY (Estimated)	Year 1 (Projected)	
1	Net Revenue from Sale of Electricity						Form CTF 1
2	Yearly Return/Dividend from investment						Form CTF 2
3	Other Income						Form CTF 3
	Total Income						

B. YEARLY EXPENDITURE

S.N.	Particulars	Previous Year			Base Year	Ensuing Year	Remarks
		Year -3 (Audited)	Year -2 (Audited)	Year -1 (Audited)	Year 0 FY (Estimated)	Year 1 (Projected)	
1	Power Purchase (from IPP and/or import)						Form CTF 4
2	Yearly Expenditure for operating own plants (excluding S.N. 5.1 and 7.1)						Form CTF 5
3	Yearly Expenditure of Transmission line/network (excluding S.N. 5.2 and 7.2)						Form CTF 6
4	Yearly Expenditure of Distribution line/network (excluding S.N. 5.3 and 7.3)						Form CTF 7
5	Depreciation						
	5.1 Depreciation for Generation Assets						Form CTF 8
	5.2 Depreciation for Transmission Assets						Form CTF 8
	5.3 Depreciation for Distribution Assets						Form CTF 8
6	Interest Payment						
	6.1 Interest on Long Term Loan						Form CTF 9
	6.2 Interest on Working Capital						Form CTF 9(A)(B)(C)
7	Employee Expenses (including mixed responsibilities)						
	7.1 Employee Expense for Generation						Form CTF 10
	7.2 Employee Expense for Transmission						Form CTF 10
	7.3 Employee Expense for Distribution						Form CTF 10
8	Corporate Office Expenses						
	8.1 Allocation to Generation						Form CTF 11
	8.2 Allocation to Transmission						Form CTF 11
	8.3 Allocation to Distribution						Form CTF 11
9	Regulatory Fee						
10	Royalty						
11	Other Expenses….1						
12	Other Expenses….2						
13	Other Expenses….n						
14	Expected Return on Equity						Form CTF 12(A)
	Total Yearly Expenditure including Expected Return						

C. ANNUAL REVENUE REQUIREMENT

S.N.	Particulars	Previous Year			Base Year	Ensuing Year	Remarks
		Year -3 (Audited)	Year -2 (Audited)	Year -1 (Audited)	Year 0 FY (Estimated)	Year 1 (Projected)	
1	Total Yearly Expenditure including Expected Return						From Table B
Less:	Yearly Return/Dividend from investment						From Table A
Less: O	ther Income						From Table A
	Annual Revenue Requirement						

D. REVENUE RECOVERABLE FROM CHARGES

S.N.	Particulars	Previous Year			Base Year	Ensuing Year	Remarks
		Year -3 (Audited)	Year -2 (Audited)	Year -1 (Audited)	Year 0 FY (Estimated)	Year 1 (Projected)	
1	Net Revenue from Sale of Electricity						From Table A
2	Annual Revenue Requirement						From Table C
3	Revenue Surplus/(Gap) of Last Tariff Order						
4	Subsidy received/receivable , if any						
	Revenue Surplus / (Gap)						

Tariff filling format
Form CTF 1: Consumer category wise details

S.N.	Consumer Category Code	Consumer Category Name	Previous Year									Base Year			Ensuing Year			Logic for Year 1 Forecast	Remarks
			Year-3 (Audited)			Year-2 (Audited)			Year-1 (Audited)			Year 0 (Estimated)			Year 1 (Projected)				
			No. of Consumers	Sales (MU)	Revenue from Sale of Electricity (NPR Million)	No. of Consumers	Sales (MU)	Revenue from Sale of Electricity (NPR Million)	No. of Consumers	Sales (MU)	Revenue from Sale of Electricity (NPR Million)	No. of Consumers	Sales (MU)	Revenue from Sale of Electricity (NPR Million)	No. of Consumers	Sales (MU)	Revenue from Sale of Electricity (NPR Million)		
	(Licensees to include adequate rows to cover all consumer categories)																		
		TOTAL																	
		Less: Rebate																	
	Net Revenue from Sale of Electricity																		

Note: Seasonal Sales (kWh) for each consumer category/sub-category should also be provided in the following format

Form CTF 1A : Consumer Category/sub-category wise Seasonal Sales (MU)

S.N.	Consumer Category Code	Consumer Category Name	Previous Year						Base Year		Ensuing Year		Logic for Year 1 Forecast	Remarks
			year -3 (Audited)		Year-2(Audited)		Year-1(Audited)		Year 0 (Estimated)		Year 1 Projected			
			Wet Season Sales (MU)	Dry Season Sales (MU)	Wet Season Sales (MU)	Dry Season Sales (MU)	Wet Season Sales (MU)	Dry Season Sales (MU)	Wet Season Sales (MU)	Dry Season Sales (MU)	Wet Season Sales (MU)	Dry Season Sales (MU)		
	(Licensees to include adequate rows to cover all consumer categories/sub-categories)													
		TOTAL												

Tariff filling format
Form CTF 2: Yearly Return/Dividend from Investment

S.N.	Particulars	Type of Return	Previous Year			Base Year	Ensuing Year	Logic for Year 1 Forecast	Remarks
			Year -3 (Audited)	Year -2 (Audited)	Year-1 (Audited)	Year 0 (Estimated)	Year 1 (Projected)		
			NPR Million	NPR Million	NPR Million	NPR Million	NPR Million		
	(Licensees to include all the sources of dividend / return)								
	Total								

Tariff filling format
Form CTF 3: Yearly Other Income

S.N.	Particulars	Type of Income	Previous Year			Base Year	Ensuing Year	Logic for Year 1 Forecast	Remarks
			Year -3 (Audited)	Year-2 (Audited)	Year-1 (Audited)	Year 0 (Estimated)	Year 1 (Projected)		
			NPR Million	NPR Million	NPR Million	NPR Million	NPR Million		
	(Licensees to include all the sources of other income)								
	Total Income								
	Less: interest/dividend earned from the investment made out of previous year's return on equity/profit								
	Total								

Tariff filling format
Form CTF 4: Power Purchase Quantum and Cost

S.N.	Power Purchase Source	Type of plant	Capacity [MW]	IPP / Import	Previous Year						Base Year		Ensuing Year		Logic for Year 1 Forecast	Remarks
					Year -3 (Audited)		Year -2 (Audited)		Year -1 (Audited)		Year 0 (Estimated)		Year 1 (Projected)			
					Purchased Units (MU)	Amount (NPR Million)	Purchased Units (MU)	Amount (NPR Million)	Purchased Units (MU)	Amount (NPR Million)	Purchased Units (MU)	Amount (NPR Million)	Purchased Units (MU)	Amount (NPR Million)		
A	**Connected to Transmission system**															
	(Licensees to include all the sources from power has been purchased)															
	Sub total (A)															
B	**Directly connected to Distribution System**															
	(Licensees to include all the sources from power has been purchased)															
	Sub total (B)															
	Total (A+B)															

Tariff filling format

Form CTF 5: Yearly Expenditure for operating own plant (Except Employee cost and Depreciation)

S.N.	Own Power Generating Station	Type of plant	Capacity [MW]	Previous Year						Base Year		Ensuing Year		Logic for Year 1 Forecast	Remarks
				Year -3 (Audited)		Year -2 (Audited)		Year -1 (Audited)		Year 0 (Estimated)		Year 1 (Projected)			
				Net Generation Units (MU)	Operating Expenses (NPR Million)	Net Generation Units (MU)	Operating Expenses (NPR Million)	Net Generation Units (MU)	Operating Expenses (NPR Million)	Net Generation Units (MU)	Operating Expenses (NPR Million)	Net Generation Units (MU)	Operating Expenses (NPR Million)		
A	Connected to Transmission System														
	(Licensees to include all the plants and its yearly operating expenditure (excluding Employee cost & depreciation))														
	Sub total (A)														
B	Directly connected to Distribution System														
	(Licensees to include all the plants and its yearly operating expenditure (excluding Employee cost & depreciation))														
	Sub total (B)														
	Total (A+B)														

Tariff filling format

Form CTF 6: Yearly Expenditure for Operating the Transmission line/network (Except Employee cost and Depreciation)

S.N.	Particulars	Capacity [kVA]	Previous Year			Base Year	Ensuing Year	Logic for Year 1 Forecast	Remarks
			Year -3 (Audited)	Year -2 (Audited)	Year -1 (Audited)	Year 0 (Estimated)	Year 1 (Projected)		
			Operating Expenses (NPR Million)	Operating Expenses (NPR Million)	Operating Expenses (NPR Million)	Operating Expenses (NPR Million)	Operating Expenses (NPR Million)		
	(Licensees to include all the transmission line/network and its yearly operating expenditure (excluding Employee cost & depreciation))								
	Total								

Note : 1) The cost indicated in form CTF 6 should specify the Operating cost of Transmission and LDC in separate lines.

Note : 2) Details of (a) voltage-wise line length , (b) Transformation capacity (MVA) ,(c) number of transmission substation bays (voltage-wise) and (d) Load & utilization data needs to be submitted in a separate table. The details should be for each of the above-mentioned years.

Additional Data Requirement from Transmission Licensee:

	Particulars	Units	Year -3 (Audited)	Year -2 (Audited)	Year -1 (Audited)	Year 0 (Estimated)	Year 1 (Projected)	Logic for Year 1 Forecast	Remarks
(a)	**Voltage-wise Line Length**								
	66 KV	ckt kms							
	132 KV	ckt kms							
	220 KV	ckt kms							
	400 KV	ckt kms							
(b)	**Transformation Capacity**	MVA							
(c)	**Voltage-wise Substation bays**								
	66 KV	Nos.							
	132 KV	Nos.							
	220 KV	Nos.							
	400 KV	Nos.							
(d)	**Load & utilization**								
	Coincident peak demand of the system	MW							
	Non-coincident peak demand of the system	MW							
	Average Annual System Demand	MW							
	Energy transmitted	MU							

Tariff filling format

Form CTF 7: Yearly Expenditure of Operating the Distribution line/network (Except Employee cost and Depreciation)

S.N.	Particulars	Previous Year			Base Year	Ensuing Year	Logic for Year 1 Forecast	Remarks
		Year -3 (Audited)	Year -2 (Audited)	Year -1 (Audited)	Year 0 (Estimated)	Year 1 (Projected)		
		Operating Expenses (NPR Million)	Operating Expenses (NPR Million)	Operating Expenses (NPR Million)	Operating Expenses (NPR Million)	Operating Expenses (NPR Million)		
	(Licensees to include all the Distribution line/network and its yearly operating expenditure (excluding Employee cost & depreciation))							
	Total							

Note : 1) Details of (a) voltage-wise Distribution line length and (b) total no. of consumers needs to be submitted in a separate table. The details should be for each of the above-mentioned years.

Additional Data Requirement from Distribution Licensee:

S.N.	Particulars	Year -3 (Audited)	Year -2 (Audited)	Year -1 (Audited)	Year 0 (Estimated)	Year 1 (Projected)	Logic for Year 1 Forecast	Remarks
1)	Distribution Line Length (ckt kms.)							
2)	Total No. of Consumers (Consumer Strength)							

Tariff filling format
Form CTF 8: Depreciation

Particulars	Previous Year															Base Year					Ensuing Year					Logic for Year 1 Forecast	Remarks
	Year -3 (Audited)					Year -2 (Audited)					Year -1 (Audited)					Year 0 (Estimated)					Year 1 (Projected)						
	Opening GFA [NPR Million]	Net Addition/ (Disposal) [NPR Million]	Closing GFA [NPR Million]	Annual Depreciation (%)	Annual Depreciation [NPR Million]	Opening GFA [NPR Million]	Net Addition/ (Disposal) [NPR Million]	Closing GFA [NPR Million]	Annual Depreciation (%)	Annual Depreciation [NPR Million]	Opening GFA [NPR Million]	Net Addition/ (Disposal) [NPR Million]	Closing GFA [NPR Million]	Annual Depreciation (%)	Annual Depreciation [NPR Million]	Opening GFA [NPR Million]	Net Addition/ (Disposal) [NPR Million]	Closing GFA [NPR Million]	Annual Depreciation (%)	Annual Depreciation [NPR Million]	Opening GFA [NPR Million]	Net Addition/ (Disposal) [NPR Million]	Closing GFA [NPR Million]	Annual Depreciation (%)	Annual Depreciation [NPR Million]		
Generation																											
Land																											
Building and Structures																											
Plant and Machinery																											
Vehicles																											
Furniture																											
Office Equipment																											
Other assets (Licensees can use their own categories for line items, if required)																											
Less: Assets created out of consumer contribution and grants in the above list																											
Total (Generation) [G]																											
Transmission																											
Land																											
Building and Structures																											
Plant and Machinery																											
Vehicles																											
Furniture																											
Office Equipment																											
Other assets (Licensees can use their own categories for line items, if required)																											
Less: Assets created out of consumer contribution and grants in the above list																											
Total (Transmission) [T]																											
Distribution																											
Land																											
Building and Structures																											
Plant and Machinery																											
Vehicles																											
Furniture																											
Office Equipment																											
Other assets (Licensees can use their own categories for line items, if required)																											
Less: Assets created out of consumer contribution and grants in the above list																											
Total (Distribution) [D]																											
Total [G+T+D]																											

Note : From next filing, the licensee is required to submit the Asset Register details covering COD of Asset, Life of the Asset,Total cost of asset (Equity, Grant & Debt separately), Cumulative depreciation till latest audited financial year and projected depreciation for base year and ensuing year.

Tariff filling format
Form CTF 9: Loan and Interest Payment

A. Long Term Loans

S.N.	Loan name (Provide a unique identifiable name)	Lender	Purpose of Loan	Business function that is the beneficiary of loan	Tenure (years)	Loan currency	Total loan amount in Loan currency	Interest rate [%]	Repayment period Years	Moratorium [Years]	Date/year of first loan disbursement	Annual interest [%]	Year -3 (Audited) [NPR Million]			Year -2 (Audited) [NPR Million]			Year -1 (Audited) [NPR Million]			Year 0 (Estimated) [NPR Million]				Year 1 (Projected) [NPR Million]			
													Outstanding loan amount as on beginning of FY	Annual interest	Repayment for FY	Outstanding loan amount as on beginning of FY	Annual interest	Repayment for FY	Outstanding loan amount as on beginning of FY	Annual interest	Repayment for FY	Outstanding loan amount as on beginning of FY	Annual interest	Repayment for FY	Closing loan amount as on end of FY	Outstanding loan amount as on beginning of FY	Annual interest	Repayment for FY	Closing loan amount as on end of FY
	(Licensees to add additional rows, if required)																												
	Total																												

Note:
1) **The Licensee(s) shall provide the specific purpose of loan in the above table.**
2) **Only capex and capital works related loans will be considered by ERC for dtermination of interest on long term loans**
3) **Loan taken for any other purpose/short term loan shall not be considered for the purpose of interest computation.**

B. Short Term Loans

S.N.	Loan name (Provide a unique identifiable name)	Lender	Purpose of Loan	Business function that is the beneficiary of loan	Tenure (years)	Loan currency	Total loan amount in Loan currency	Interest rate [%]	Repayment period [Years	Moratorium [Years]	Date/year of first loan disbursement	Annual interest [%]	Year -3 (Audited) [NPR Million]			Year -2 (Audited) [NPR Million]			Year -1 (Audited) [NPR Million]			Year 0 (Estimated) [NPR Million]				Year 1 (Projected) [NPR Million]			
													Outstanding loan amount as on beginning of FY	Annual interest	Repayment for FY	Outstanding loan amount as on beginning of FY	Annual interest	Repayment for FY	Outstanding loan amount as on beginning of FY	Annual interest	Repayment for FY	Outstanding loan amount as on beginning of FY	Annual interest	Repayment for FY	Closing loan amount as on end of FY	Outstanding loan amount as on beginning of FY	Annual interest	Repayment for FY	Closing loan amount as on end of FY
																							0						
	(Licensees to add additional rows, if required)																												
	Total																												

Tariff filling format

Form CTF 9(A): Interest on Working Capital for Generation

S.N.	Particulars	Derivation	Unit	Previous Year			Base Year	Ensuing Year
				Year -3	Year -2	Year-1	Year 0	Year 1
				Audited	Audited	Audited	Estimated	Projected
1	Fuel cost , if any , for 30 days stock	1	NPR Million					
2	Add: O&M expenses and Employee Cost for one month (Generation)	2	NPR Million					
3	Add: Maintenance Spares @ 20% of O&M expense (Generation)	3	NPR Million					
4	Add: Receivables equivalent to 45 days of expected revenue	4	NPR Million					
5	Working Capital Loan Requirement	5 = 1+2+3+4	NPR Million					
6	Applicable Rate of Interest	6	%					
7	**Interest on Working Capital (Generation)**	**7 = 5 x 6**	**NPR Million**					

Form CTF 9(B): Interest on Working Capital for Transmission

S.N.	Particulars	Derivation	Unit	Previous Year			Base Year	Ensuing Year
				Year -3	Year -2	Year-1	Year 0	Year 1
				Audited	Audited	Audited	Estimated	Projected
1	O&M expenses and Employee Cost for one month (Transmission)	1	NPR Million					
2	Add: Maintenance Spares @ 15% of O&M expense (Transmission)	2	NPR Million					
3	Add: Receivables equivalent to 45 days of expected annual fixed cost	3	NPR Million					
4	Working Capital Loan Requirement	4 = 1+2+3	NPR Million					
5	Applicable Rate of Interest	5	%					
6	**Interest on Working Capital (Transmission)**	**6 = 4 x 5**	**NPR Million**					

Form CTF 9(C): Interest on Working Capital for Distribution

S.N.	Particulars	Derivation	Unit	Previous Year			Base Year	Ensuing Year
				Year -3	Year -2	Year-1	Year 0	Year 1
				Audited	Audited	Audited	Estimated	Projected
1	O&M expenses and Employee Cost for one month (Distribution)	1	NPR Million					
2	Add: Maintenance Spares @ 15% of O&M expense (Distribution)	2	NPR Million					
3	Add: Receivables equivalent to 45 days of expected revenue from consumers at existing tariff rates	3	NPR Million					
4	Less: Amount held as Consumer Security Deposit, if any	4	NPR Million					
5	Working Capital Loan Requirement	5 = 1+2+3-4	NPR Million					
6	Applicable Rate of Interest	6	%					
7	**Interest on Working Capital (Distribution)**	**7 = 5 x 6**	**NPR Million**					

Tariff filling format
Form CTF 10: Employee Expenses

S.N.	Particulars	Unit	Previous Year			Base Year	Ensuing Year	Logic for Year 1 Forecast	Remarks
			Year -3 (Audited)	Year -2 (Audited)	Year -1 (Audited)	Year 0 (Estimated)	Year 1 (Projected)		
	Number of Emplyoees								
	Generation								
	No. of employees on first day of FY	No.							
	No. of employees on last day of FY	No.							
A	**Average No. of employees (Generation)**	**No.**							
	Transmission								
	No. of employees on first day of FY	No.							
	No. of employees on last day of FY	No.							
B	**Average No. of employees (Transmission)**	**No.**							
	Distribution								
	No. of employees on first day of FY	No.							
	No. of employees on last day of FY	No.							
C	**Average No. of employees (Distribution)**	**No.**							
	Mixed Responsibilities	No.							
	No. of employees on first day of FY	No.							
	No. of employees on last day of FY	No.							
D	**Average No. of employees (Mixed Responsibilities)**	**No.**							
	Total (A+B+C+D)	No.							
	Emplyoee Costs (exclusive of terminal benefits and contribution to pension funds)								
	Generation	NPR Million							
	Transmission	NPR Million							
	Distribution	NPR Million							
	Mixed Responsibilities	NPR Million							
	Total	NPR Million							
	Employee Cost - Terminal benefit (PF and Gratuity)								
	Generation	NPR Million							
	Transmission	NPR Million							
	Distribution	NPR Million							
	Mixed Responsibilities	NPR Million							
	Total	NPR Million							
	Employee Cost - Contribution to pension fund								
	Generation	NPR Million							
	Transmission	NPR Million							
	Distribution	NPR Million							
	Mixed Responsibilities	NPR Million							
	Total	NPR Million							

Note: Licensee(s) shall provide the allocation of Mixed Responsibilities related Employee Expenditure among Generation , Transmission and Distribution in the following format:

S.No.	Particulars	Unit	Year -3 (Audited)	Year -2 (Audited)	Year -1 (Audited)	Year 0 (Estimated)	Year 1 (Projected)	Basis of Allocation
1	Allocation to Generation	NPR Million						
2	Allocation to Transmission	NPR Million						
3	Allocation to Distribution	NPR Million						
	Total	**NPR Million**						

Tariff filling format
Form CTF 11: Corporate Office related Expenditure

S.N.	Particulars	Previous Year			Base Year	Ensuing Year	Logic for Year 1 Forecast	Remarks
		Year -3 (Audited)	Year -2 (Audited)	Year -1 (Audited)	Year 0 (Estimated)	Year 1 (Projected)		
		NPR Million	NPR Million	NPR Million	NPR Million	NPR Million		
	(Licensee(s) to include all the expenditure of Corporate Office)							
	Total							

Note: Licensee(s) shall provide the allocation of Corporate Office related Expenditure among Generation , Transmission and Distribution in the following format:

S.No.	Particulars	Year -3 (Audited)	Year -2 (Audited)	Year -1 (Audited)	Year 0 (Estimated)	Year 1 (Projected)	Basis of Allocation
		NPR Million	NPR Million	NPR Million	NPR Million	NPR Million	
1	Allocation to Generation						
2	Allocation to Transmission						
3	Allocation to Distribution						
	Total						

Tariff filling format
Form CTF 12: Equity

As per Books of Accounts

Particulars	Unit	Previous Year			Base Year	Ensuing Year	Logic for Year 1 Forecast	Remarks
		Year -3 (Audited)	Year -2 (Audited)	Year -1 (Audited)	Year 0 (Estimated)	Year 1 (Projected)		
	NPR Million							
	NPR Million							
	NPR Million							
Total equity	**NPR Million**							

Computation of Admissible Equity Base

Particulars	Basis	Previous Year			Base Year	Ensuing Year
		Year -3 (Audited)	Year -2 (Audited)	Year -1 (Audited)	Year 0 (Estimated)	Year 1 (Projected)
		NPR Million	NPR Million	NPR Million	NPR Million	NPR Million
(a) Opening Balance at the beginning of the year						
(b(i)) Actual addition to Equity Base for the year	Capex minus (Debt , Grant & Consumer contribution)					
(b(ii))Actual reduction in Equity Base for the year due to retirement						
(c) Actual Equity Base at the end of the year	c=a+b(i)-b(ii)					
(d) Capital Expenditure						
(e) Normative Equity %						
(f) Normative addition to Equity Base	f=d*e					
(g) Addition to Equity base considered for the year in ARR	lower of f and b					
(h) Equity Base considered at the year end for ARR	h=a+g					
(i) Admissible Average Equity Base for the year	i=(a+h)/2					

Tariff filling format
Form CTF 12(A): Return on Equity

All fig. in NPR Million

Year -3

	Opening Equity Base of Year -3	Closing Equity Base of 2078-79	Average Equity Base of Year -3	ROE (%)	Return on Equity
	A	B	C = (A+B)/2	D	C x D
Generation					
Transmission					
Distribution					
Total					

Year -2

	Opening Equity Base of Year -2	Closing Equity Base of Year -2	Average Equity Base of Year -2	ROE (%)	Return on Equity
	A	B	C = (A+B)/2	D	C x D
Generation					
Transmission					
Distribution					
Total					

Year - 1

	Opening Equity Base of Year -1	Closing Equity Base of Year -1	Average Equity Base of Year -1	ROE (%)	Return on Equity
	A	B	C = (A+B)/2	D	C x D
Generation					
Transmission					
Distribution					
Total					

Year 0

	Opening Equity Base of Year 0	Closing Equity Base of Year 0	Average Equity Base of Year 0	ROE (%)	Return on Equity
	A	B	C = (A+B)/2	D	C x D
Generation					
Transmission					
Distribution					
Total					

Year 1

	Opening Equity Base of Year 1	Closing Equity Base of Year 1	Average Equity Base of Year 1	ROE (%)	Return on Equity
	A	B	C = (A+B)/2	D	C x D
Generation					
Transmission					
Distribution					
Total					

Tariff filling format
Form CTF 13: Capital expenditure and capitalization

Particulars of CAPEX scheme	Description	Funding Pattern [%]			Capital Expenditure [NPR Million]					Asset Capitalization [NPR Million]				
		Equity	Grant	Loan	Year -3 (Audited)	Year -2 (Audited)	Year -1 (Audited)	Year 0 (Estimated)	Year 1 (Projected)	Year -3 (Audited)	Year -2 (Audited)	Year -1 (Audited)	Year 0 (Estimated)	Year 1 (Projected)

Tariff filling format
Form CTF 14: Consumer Category wise revenue

S.N.	Consumer Category Code	Consumer Category Name	Amp./Voltage Level	FY 2078-79 (Audited in NPR Million)					FY 2079-80 (Audited in NPR Million)					FY 2080-81 (Audited in NPR Million)					FY 2081-82 (Estimated in NPR Million)					FY 2082-83 (Projected in NPR Million)				
				Demand Charge	Energy Charge	Total Charges	Billing Efficiency % (units billed/units supplied)	Collection Efficiency % (amount realised/amount billed)	Demand Charge	Energy Charge	Total Charges	Billing Efficiency % (units billed/units supplied)	Collection Efficiency % (amount realised/amount billed)	Demand Charge	Energy Charge	Total Charges	Billing Efficiency % (units billed/units supplied)	Collection Efficiency % (amount realised/amount billed)	Demand Charge	Energy Charge	Total Charges	Billing Efficiency % (units billed/units supplied)	Collection Efficiency % (amount realised/amount billed)	Demand Charge	Energy Charge	Total Charges	Billing Efficiency % (units billed/units supplied)	Collection Efficiency % (amount realised/amount billed)
		(Licensees to include additional rows to cover all consumer categories , sub-categories and voltages)																										
	Total																											

Tariff filling format
Form CTF 15: Source and Usage of Energy

S.N.	Particulars	Unit	Previous Year			Base Year	Ensuing Year	Remarks
			Year -3 (Audited)	Year -2 (Audited)	Year -1 (Audited)	Year 0 (Estimated)	Year 1 (Projected)	
1	Self Generation (from Form CTF 5) [Sub total (A)]	MU						
2	Power Procured (from Form CTF 4) [Sub total (A)]	MU						
3	**Energy at Transmission periphery (3=1+2)**	**MU**						
4	Sales at Transmission, if any (Export or dedicated lines)	MU						
5	Energy at Transmission - Distribution Periphery	MU						
6	**Transmission Loss 6=(3-4-5)/(3-4) x 100**	**%**						
7	Self Generation (from Form CTF 5) [Sub total (B)]	MU						
8	Power Procured (from Form CTF 4) [Sub total (B)]	MU						
9	**Total Available Power at Distribution Periphery (9=5+7+8)**	**MU**						
10	Self consumption	MU						
11	**Sales**	**MU**						
12	**Distribution Loss 12=(9-10-11)/9 x 100**	**%**						

Form CTF 16: Existing and proposed tariff

For all consumer types

S.N.	Consumer Category Code	Consumer Category Name	Amp./Voltage Level [kV]	Existing Tariff				Proposed Tariff			
				Energy Charges [NPR/kWh]	Demand Charges [NPR/KVA/Month]	Fixed Charges [NPR/Month]	Detail of Time of Day tariff, if applicable]	Energy Charges [NPR/kWh]	Demand Charges [NPR/KVA/Month]	Fixed Charges [NPR/Month]	Detail of Time of Day tariff, if applicable]
		(Licensee(s)can include adequate rows to coverall consumer categories, sub-categories and voltage levels)									
		(Licensee(s) can propose additional categories/sub-categories, if they wish to)									